Lietas arhīva Nr. C-2998-21/42
ECLI:LV:RVPT:2021:0408.C30744120.3.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2021. gada 8. aprīlī

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa
tiesnese Baiba Ozoliņa
rakstveida procesā izskatīja civillietu SIA "/Nosaukums A/" prasībā pret /pers. B/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

[1] 2020. gada 12. novembrī prasītāja SIA "/Nosaukums A/" cēlusi Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā prasību pret atbildētāju /pers. B/ par parāda piedziņu, kurā, pamatojoties uz Civillikuma 1., 1587., 1589., 1716., 1717., 1720., 1753., 1756., 1759., 1765., 1798., 1801., 1805., 1806., 1811., 1828., 1832., 1835., 1934., 1943. un 1946. pantu, Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6. pantu, Ministru kabineta 2013. gada 29. janvāra noteikumu Nr. 61 "Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi" 2. punktu, lūgts piedzīt no atbildētāja prasītājas labā neatmaksāto aizdevumu 9327,08 EUR, kas izriet no 2016. gada 17. februāra Aizdevuma līguma Nr. 16129725/10BE, aizdevuma lietošanas procentus no 2016. gada 21. jūlija līdz 2017. gada 23. martam 536,22 EUR, likumiskos procentus no 2017. gada 23. marta līdz 2019. gada 29. augustam 1381,96 EUR, līgumsodu no 2016. gada 23. augusta līdz 2017. gada 23. martam 582,33 EUR un parāda piedziņas izdevumus 17 EUR, valsts nodevu 671,38 EUR, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,37 EUR un ar brīdinājuma izskatīšanu saistītos izdevumus 5,44 EUR; apstiprināt prasītājas tiesības saņemt likumiskos procentus – 6 % gadā no neapmaksātā pamatparāda summas par laiku no lietas izskatīšanas dienas līdz sprieduma izpildei (izsole noslēguma dienai).

Prasība pamatota ar šādiem argumentiem.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka 2018. gada 25. jūlijā starp /Nosaukums B/ kā cedentu un prasītāju kā cesionāru noslēgts cesijas līgums par prasījuma tiesību nodošanu pret atbildētāju ar visām blakus tiesībām.

[1.2] Starp atbildētāju un /Nosaukums B/ 2016. gada 17. februārī noslēgts Aizdevuma līgums Nr. 16129725/10BE. Atbildētājam izsniegta aizdevuma summa 10 000 EUR un atbildētājs apņēmās atmaksāt aizdevumu, procentus par aizdevuma lietošanu un citus no aizdevuma līguma izrietošos maksājumus aizdevuma līguma maksājumu grafikā noteiktajā kārtībā.

Atbildētājs neveica aizdevuma un citu no aizdevuma līguma izrietošo maksājumu atmaksu aizdevuma līguma maksājumu grafikā noteiktajā kārtībā un maksājumu saistību kavējums pārsniedza 30 dienas, tādēļ aizdevējs atbilstoši aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 2. punktam, vienpusēji atkāpās no aizdevuma līguma ar 2017. gada 23. martu un pieprasīja tūlītēju parāda atmaksu.

Uz prasības pieteikuma sagatavošanas dienu atbildētāja nenokārtotās saistības ir 9863,30 EUR, kas sastāv no neatmaksātā aizdevuma 9327,08 EUR, procentiem par aizdevuma lietošanu 536,22 EUR un aizdevuma līguma administrēšanas maksas.

Ievērojot, ka atbildētājs neveica aizdevuma un citu no aizdevuma līguma izrietošo maksājumu atmaksu aizdevuma līguma maksājumu grafikā noteiktajā kārtībā, atbilstoši aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 4. punktam atbildētājam ir pienākums maksāt līgumsodu 0,5 procentu apmērā no nokavēto maksājumu summas par katru kavējuma dienu, t.i., 582,33 EUR apmērā.

Prasītāja aprēķinājusi likumiskos procentus 1381,96 EUR par periodu no 2017. gada 23. marta līdz 2019. gada 29. augustam.

Prasītāja uzskata, ka atbilstoši Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6. pantam un Ministru kabineta 2013. gada 29. janvāra noteikumiem Nr. 61 „Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi" 2. punktam, atbildētājai ir pienākums atlīdzināt prasītājai ar parāda atgūšanu saistītos izdevumus 17 EUR.

[2] 2020. gada 14. decembrī tiesā saņemts atbildētāja paskaidrojums, ka prasību neatzīst.

Paskaidro, ka aizdevējs, izskatot atbildētāja pieteikumu par aizdevuma piešķiršanu, nav ņēmis vērā atbildētāja esošās saistības. Tā vietā, lai atteiktu aizdevuma izsniegšanu, aizņēmējs izsniedzis atbildētājam aizdevuma summu, kuru atbildētājs nebija spējīgs atmaksāt.

[3] 2021. gada 4. martā tiesā saņemta prasītājas atsauksme, norādot, ka atbildētāja iebildumi, pamatojoties uz Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8. panta $4.^1$ daļu, nav pamatoti.

Kā apliecina atbildētāja parakstītajā pieteikumā minētās ziņas, atbildētājs norādījis, ka viņa neto ienākumi sastāda 750 EUR, savukārt sadaļā "Pieteikuma iesniedzēja saistības" atbildētājs nav norādījis citas spēkā esošas saistības.

[4] 2021. gada 4. martā lietas dalībniekiem paziņots, ka pamatojoties uz Covid 19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 10. pantu lieta tiks izskatīta rakstveida procesā 2021. gada 8. aprīlī un noteikts termiņš papildus paskaidrojumu iesniegšanai un noraidījumu pieteikšanai līdz 2021. gada 19. martam.

Papildus paskaidrojumi un noraidījumi no lietas dalībniekiem nav saņemti.

Motīvu daļa

[5] Tiesa, pārbaudījusi un izvērtējusi lietas materiālos esošos rakstveida pierādījumus, uzskata, ka prasība ir apmierināma pilnā apmērā.

[5.1] Lietas izskatīšanas gaitā noskaidrots, ka 2016. gada 17. februārī starp /Nosaukums B/ Latvijas filiāli un atbildētāju noslēgts Aizdevuma līgums Nr. 16129725/10be par aizdevuma piešķiršanu atbildētājam 10 000 EUR apmērā, ar gada procentu likmi 10,35 %, aizdevuma atmaksas termiņš – 2021. gada 22. februāris (13.-14. lietas lapa).

Saskaņā ar Aizdevuma līguma noteikumiem atbildētājs apņēmās atmaksāt aizdevumu, procentus par aizdevuma lietošanu un citus no aizdevuma līguma izrietošos maksājumus aizdevuma līguma maksājumu grafikā noteiktajā kārtībā.

Aizdevējs atbilstoši aizdevuma līguma vispārējo noteikumu 2. punktam, vienpusēji atkāpās no aizdevuma līguma ar 2017. gada 23. martu un pieprasīja tūlītēju parāda atmaksu.

Atbildētāja nenokārtotās saistības ir 9863,30 EUR, kas sastāv no neatmaksātā aizdevuma 9327,08 EUR apmērā un aizdevuma lietošanas procentiem no 2016. gada 21. jūlija līdz 2017. gada 23. martam 536,22 EUR (4.-7., 12. lietas lapa).

[5.2] Civillikuma 1801. pantā noteikts, ka cesijas līgumu starp prasījuma atdevēju kreditoru (cedentu) un to personu, kam to atdod (cesionāru), var

noslēgt jebkurā formā. Parādnieka piekrišana, pret kuru prasījums vērsts, nav vajadzīga, un cesija ir spēkā, pat ja viņš neko par to nezina.

Savukārt saskaņā ar Civillikuma 1805. pantu, cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām un uz šī pamata rīkoties ar prasījumu, cedēt to savukārt citam un izlietot to pret parādnieku.

Starp aizdevēju kā cedentu un prasītāju kā cesionāru 2018. gada 25. jūlija noslēgts cesijas līgums Nr. 8.8.1.3-1/383 par aizdevēja prasījumu portfeļa cedēšanu (15. lietas lapa).

Saskaņā ar cesijas līguma pielikuma Nr. aizdevējs kā cedents cedējis prasītājai kā cesionāram prasījuma tiesības pret atbildētāju par pamatsummas parādu 9327,08 EUR, procentu parādu 536,22 EUR, līgumsodu 582,33 EUR un blakus prasījumus 41,26 EUR (16. lietas lapa).

2018. gada 3. augustā prasītāja nosūtīja atbildētājam paziņojumu par kreditora maiņu un atgādinājumu par kopējo parāda summu 11 254,37 EUR (17. lietas lapa). Savukārt 2018. gada 21. septembrī prasītāja nosūtīja atbildētājam Brīdinājumu par kopējo parāda summu 11 321,10 EUR (18. lietas lapa).

[5.3] Civillikuma 1587. pantā noteikts, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma, kaut arī atlīdzinot otrai zaudējumus.

Civillikuma 1589. pants nosaka, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma ir pielaižama tikai tad, kad tā pamatota ar paša līguma raksturu, vai kad to zināmos apstākļos atļauj likums, vai arī kad tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Aizdevuma līguma 2. punktu, prasītājai bija tiesības pirms termiņa atkāpties no Kredīta līguma un prasīt aizdevuma pirmstermiņa atmaksu, jo atbildētājs neizpildīja savas saistības saskaņā ar noteikumiem.

Civillikuma 1934. pantā noteikts, ka ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā, ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās.

Atbilstoši Civillikuma 1425. pantam, katra saistība jāizpilda pilnā apmērā, un nevienu nevar piespiest apmierināties ar kādas saistības daļas izpildījumu [..]. Civillikuma 1590. pants noteic, ka katrai pusei ir pret otru prasības tiesība par līguma izpildīšanu [..].

Saskaņā ar Civillikuma 1828. pantu, ja izpildījuma laiks ir noteikts, tad parādniekam tas jāievēro, negaidot sevišķu kreditora atgādinājumu.

Lietas izskatīšanas gaitā tiesa nonāca pie secinājuma, ka pušu starpā nepastāv strīds, ka uz prasības izskatīšanas brīdi atbildētājs nav atmaksājis prasītājai piešķirto aizdevumu, jo savos paskaidrojumos atbildētājs atzina parāda esamību, atzina, ka aizdevumu saņēmis, iebildumus par parāda summu nav cēlis, kā arī nav iesniedzis pierādījumus par minētās summas samaksu. Lietā nav ziņu, ka starp aizdevēju un prasītāju noslēgtais cesijas līgums būtu apstrīdēts vai atzīts par spēkā neesošu, līdz ar to tas atbildētājam ir saistošs.

Tādējādi tiesa uzskata, ka no atbildētāja prasītājas labā piedzenama neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 9327,08 EUR.

[5.4] Prasītāja lūdz piedzīt no atbildētāja aizdevuma lietošanas procentus 536,22 EUR, kas aprēķināti no 2016. gada 23. augusta līdz 2017. gada 23. martam, un likumiskos nokavējuma procentus par 889 kavētām dienām 1381,96 EUR no 2017. gada 23. marta līdz 2019. gada 29. augustam.

Civillikuma 1753. pantā noteikts, ka ar procentiem jāsaprot tā atlīdzība, kas dodama par kādas naudas summas vai citu atvietojamu lietu lietošanas atvēlējumu vai kavējumu, samērā ar viņu daudzumu un lietošanas ilgumu. Saskaņā ar Civillikuma 1756. pantu pienākums maksāt procentus pamatojas vai nu uz tiesisku darījumu, vai uz likumu. Savukārt Civillikuma 1946. panta pirmajā daļā noteikts, ka procenti par aizdevumiem dodami tikai tad, ja tie bijuši tieši norunāti vai ja parādnieks pielaidis nokavējumu.

Civillikuma 1765. panta pirmajā daļā noteikts, ka procentu apmērs cieši jānosaka aktā vai darījumā. Ja tas nav darīts, kā arī tajā gadījumā, ja likums nosaka aprēķināt likumiskos procentus, tas ir, seši procenti no simta gadā.

Saskaņā ar Civillikuma 1652. panta pirmās daļas 3. punktu parādnieka nokavējums ar visām tā sekām iestājas pats no sevis, kad viņš palaidis garām termiņu, kas nolikts izpildīšanai vai nu ar likumu, vai ar līgumu, vai arī pēc parašas. Saskaņā ar Civillikuma 1763. panta 1. punktu procentu pieaugums apstājas, kad vēl nesamaksāto procentu daudzums sasniedzis kapitāla lielumu.

Saskaņā ar Aizdevuma līguma pamatnoteikumiem procentu summa, kas aprēķināta par visu aizdevuma termiņu ir 2462,65 EUR. Aizdevēja aprēķinājusi procentus par aizdevuma lietošanu 536,22 EUR no 2016. gada 23. augusta līdz 2017. gada 23. martam un ar 2018. gada 25. jūlija cesijas līgumu šī summa cedēta prasītājai.

Tiesai nav pamata apšaubīt prasītājas veikto aprēķinu, arī atbildētājs to nav apstrīdējusi. Pierādījumus par procentu samaksu atbildētājs tiesai nav iesniedzis.

Līdz ar to tiesa uzskata, ka no atbildētāja par labu prasītājai piedzenami procenti par aizdevuma lietošanu 536,22 EUR no 2016. gada 23. augusta līdz 2017. gada 23. martam un likumiskie nokavējuma procenti 1381,96 EUR no 2017. gada 23. marta līdz 2019. gada 29. augustam.

[5.5] Par maksājumu samaksas kavējumu no 2016. gada 23. augusta līdz 2017. gada 23. martam aprēķināts līgumsods 582,33 EUR.

Saskaņā ar Civillikuma 1716. panta pirmo un trešo daļu līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību neizpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā); līgumsods par saistību nepienācīgu izpildi vai neizpildīšanu īstā laikā (termiņā) var tikt noteikts pieaugošs, taču kopumā ne vairāk par 10 procentiem no pamatparāda vai galvenās saistības apmēra.

Saskaņā ar Civillikuma 1720.pantu kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja tieši tā bijis norunāts; ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka prasītājas pieprasītais līgumsoda apmērs ir taisnīgs un samērīgs, jo tas nepārsniedz 10 % no pamatparāda summas.

Tādējādi no atbildētāja prasītājas labā piedzenams līgumsods par ikmēneša maksājuma samaksas nokavējumu no 2016. gada 23. augusta līdz 2017. gada 23. martam 582,33 EUR.

[5.6] Saskaņā ar Parādu ārpustiesas atgūšanas likuma 6. panta pirmo un otro daļu parādniekam ir pienākums atlīdzināt parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējam radušos parāda atgūšanas izdevumus un parāda atgūšanas izdevumiem jābūt samērīgiem un objektīvi pamatotiem.

Atbilstoši Ministru kabineta 2013. gada 29. janvāra noteikumiem Nr. 61 "Noteikumi par parāda atgūšanas izdevumu pieļaujamo apmēru un izdevumiem, kuri nav atlīdzināmi" 2. punktam, parāda atgūšanas pakalpojuma sniedzējam ir tiesības no parādnieka pieprasīt, lai tas atlīdzinātu pamatotus parāda atgūšanas izdevumus, kas atbilst ne vairāk kā septiņiem *euro* par rakstiska paziņojuma sagatavošanu un nosūtīšanu parādniekam un ne vairāk kā 10 *euro* par citām parāda atgūšanai papildus veiktajām darbībām.

Tiesa atzīst, ka no atbildētāja prasītājas labā ir piedzenami parāda atgūšanas izdevumus 17 EUR.

[5.7] Atbildētājs paskaidrojumā norādījis, ka aizdevējs, izskatot atbildētāja pieteikumu par aizdevuma piešķiršanu, nav ņēmis vērā atbildētāja esošās saistības. Tā vietā, lai atteiktu aizdevuma izsniegšanu, aizņēmējs izsniedzis atbildētājam aizdevuma summu, kuru atbildētājs nebija spējīgs atmaksāt.

Lietā nav strīda, ka Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 1. panta izpratnē atbildētājs atzīstams par patērētāju, bet aizdevēja par pakalpojuma sniedzēju.

Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 8. panta $4.^1$ daļu pirms patērētāja kreditēšanas līguma noslēgšanas kredīta devējs izvērtē patērētāja spēju atmaksāt kredītu, pamatojoties uz pietiekamu informāciju, kas saņemta no patērētāja, un, ja nepieciešams, uz ziņām no atbilstoši

normatīvajiem aktiem personas datu apstrādei izveidotām datubāzēm (turpmāk — datubāze) par personas ienākumiem un maksājumu saistību izpildi, kuras iegūtas normatīvajos aktos par fizisko personu datu aizsardzību un piekļuvi datubāzēm noteiktajā kārtībā [..].

Aizdevuma pieteikumā, kuru parakstījis atbildētājs, (37.-38. lietas lapa) viņš norādījis, ka strādā algotu darbu un saņem darba algu 750 EUR mēnesī, ailē "Pieteikuma iesniedzēja saistības" atbildētājs nav norādījis, ka viņam būtu citas saistības pret citiem kreditoriem. Arī 2016. gada 17. februāra Aizdevuma līgumu Nr. 16129725/10BE atbildētājs ir pašrocīgi parakstījis, līdz ar to atbildētājs apliecinājis, ka ar visiem noteikumiem ir iepazinies, piekrīt tiem pilnībā un apņemas tos ievērot. Atbildētājs apzinājās, kāda rakstura darījums tiek slēgts, uz kādu laiku tas tiek slēgts un kādus maksājumus atbildētājam būs jāveic ik mēnesi. Minēto apliecina arī parāda aprēķinā iekļauta informācija par atbildētāja veiktajiem ikmēneša maksājumiem, no kura redzams, ka atbildētājs pēc līguma noslēgšanas brīža Aizdevuma līguma noteikumus pildīja, veica ikmēneša maksājumus pirmos piecus mēnešus.

Tiesa atzīst, ka Aizdevuma līguma Nr. 16129725/10BE noteikumi ir skaidri, nesamazina pakalpojuma sniedzēja atbildību, neierobežo patērētāja iespējas izmantot savas tiesības, tajos iekļautās sekas līguma neizpildes vai nepienācīgas izpildes gadījumā nav neproporcionāli lielas, kā arī lietošanas procentu apmērs nav atzīstams par nesamērīgi lielu.

Līdz ar to atbildētāja norādīto, ka prasītājai neizvērtēja viņa spēju izpildīt uzņemtas saistības, tiesa uzskata par nepamatotu, jo kā izriet no Civillikuma 1587. panta, ka tiesīgi noslēgts līgums uzliek līdzējam pienākumu izpildīt apsolīto, un ne darījuma sevišķais smagums, ne arī vēlāk radušās izpildīšanas grūtības nedod vienai pusei tiesību atkāpties no līguma [..].

[6] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 195. pantu un Civillikuma 1765. pantu, prasītājai ir nosakāmas tiesības saņemt no atbildētājas likumiskos sešus procentus gadā no pamatparāda summas par laika periodu līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai).

[7] Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 34. panta pirmās daļas 1. punkta "c" apakšpunktu, 39. panta pirmās daļas 5. punktu, 41. panta pirmo daļu, no atbildētāja prasītājas labā piedzenami tiesas izdevumi 676,75 EUR, tas ir, valsts nodeva 671,38 EUR un ar šīs civillietas izskatīšanu saistītie izdevumi 5,37 EUR.

Tiesa atzīst, ka nav pamata piedzīt no atbildētāja prasītājas labā ar brīdinājuma izsniegšanu saistītos izdevumus 5,44 EUR. No Tiesu informatīvās sistēmas datiem redzams, ka šie procesuālie izdevumi piesaistīti Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesas zemesgrāmatu nodaļas 2019. gada 12. jūnijā izskatītajiem lietas materiāliem Nr. 3-12/00767-19/58, nevis attiecināmi uz civillietu Nr. C30744120. Tādējādi nav pamata uzskatīt, ka tie būtu atlīdzināmi šajā civillietā saskaņā ar Civilprocesa likuma 41. panta noteikumiem.

[8] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] panta noteikumiem atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 41., 93., 97., 193., 194., 195., 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

Prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. A/ SIA "/Nosaukums A/" labā neatmaksāto aizdevumu 9327,08 EUR, kas izriet no 2016. gada 17. februāra Aizdevuma līguma Nr. 16129725/10BE, aizdevuma lietošanas procentus no 2016. gada 21. jūlija līdz 2017. gada 23. martam 536,22 EUR, likumiskos nokavējuma procentus no 2017. gada 23. marta līdz 2019. gada 29. augustam 1381,96 EUR, līgumsodu no 2016. gada 23. augusta līdz 2017. gada 23. martam 582,33 EUR, parāda piedziņas izdevumus 17 EUR un tiesas izdevumus 676,75 EUR, kopā 12 521,34 EUR.

Atzīt SIA "/Nosaukums A/" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt no /pers. B/ sešus procentus gadā no neatmaksātās parāda pamatsummas.

Samaksa veicama SIA "/Nosaukums A/" norēķinu kontā Luminor Bank AS Nr. /konta numurs/.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei – 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijā, apelācijas sūdzību iesniedzot Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese Baiba Ozoliņa